

**Oponentský posudek diplomové práce Anny Sedláčkové „Specifika dětí z homoparentálních rodin“,
Katedra psychologie FF UK Praha, 2009**

Autorka zvolila pro svou práci téma doposud v české odborné literatuře poměrně velmi vzácně reflektované a do značné míry progresivně pojaté. Ve své práci se zabývá homoparentálními, resp. lesbickými rodinami.

Teoretická část práce se zabývá velice přehledně a podrobně zpracováním literatury a výzkumů daného tématu. V první kapitole autorka zpracovává detailně problematiku homoparentálních rodin, které následně rozděluje na gay a lesbické rodiny, jimž s ohledem na výzkumný vzorek své práce věnuje přiměřeně podrobnější pozornost. Autorka zde čtenáře uvádí do problematiky typologie rodin, specifik výchovy i rodinných rituálů a nevyhýbá se ani kontroverzním úhlům pohledu zastoupeným v odborné literatuře.

Druhou stěžejní oblast teoretické části diplomové práce představuje zpracování problematiky dětí z homoparentálních rodin. Autorka stručně nastiňuje psychický vývoj s přihlédnutím ke genderovému vývoji a sociálním vztahům a struktuře rodiny. Zvláštní pozornost je věnována prožívání rozchodu rodičů dítětem a pohledu dítěte na jeho netradiční rodinu. Několik závěrečných stránek je velmi podnětně zaměřeno na možné inspirace pro psychologickou praxi.

Empirická část diplomové práce zmapovává situaci 10 dětí z tuzemských lesbických rodin formou podrobných případových studií. Autorka si klade otázky, co pro dítě znamená „lesbická“ rodina a jak se projevuje její uspořádání ve vztazích. Sleduje též, zda děti informují o své rodině vrstevníky a s jakými reakcemi. V závěru se pak zajímá i o to, jakým způsobem se liší zkušenosti s okolím v rodinách smíšených na rozdíl od plánovaných.

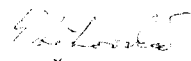
Základem výzkumných metod je pro autorku polostrukturovaný rozhovor (vícenásobné setkání). Rozhovor nad projektivními obrázky rodin, kresba postavy, kinetická kresba rodiny a společná kresba rodiny doplňuje dotazník pro dítě, dotazník základních údajů o rodině a dítěti a herní podoba testu rodinných vztahů. Vysoké ocenění si zaslouží autorčin citlivý přístup rovněž v oblasti ošetření etických aspektů výzkumu (pečlivá práce s informovaným souhlasem je zde samozřejmostí).

Shrnutí výsledků a diskuse zachycují velmi precizně získaná zjištění, ale se stejnou pečlivostí postihuje autorka i jejich limity a možné intervenující proměnné. Seznam použité literatury je neobyčejně bohatý, všechny přílohy adekvátně dokreslují jak použité metodiky, tak získané výsledky.

Pro diskusi nad prací bych pouze ráda vznesla otázku, zda se na akceptaci rodiny (krom její plánovanosti) nepodílí také typ bydlení, resp. zda existuje nápomocný akceptační prvek v podobě dílčí anonymity obyvatel větších sídel. Také by mě zajímalo, zda by měla autorka nějaké konkrétnější představy o možné intervenci ve škole či skrze média, která by mohla napomoci přijetí dětí z takto odlišných rodin.

Závěrem s potěšením doporučuji, aby se předložená diplomová práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie FF UK.

V Praze 20. 4. 2009

PhDr. Iva Štětovská, Ph.D.